



Bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi, Bahar 2024 / 1: 95-97.

Beasley, Rebecca. Modernist Şiirin Kuramcıları T.S. Eliot, T.E. Hulme, Ezra Pound, Çev. Serkan Doğan. İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları, 2024, ss. 212, ISBN: 978-625-6647-31-2.

Deniz DEPE*

Yayın hayatına 2018 yılında başlayan Vakıfbank Kültür Yayınları'nın son dönemde edebiyat teorisi üzerine yayımladığı kitaplar, bu alanda kendine hatırı sayılır bir yer edinmeye aday görünmektedir. Pelagia Goulimari'den *Edebiyat Eleştirisi ve Teori*; T. Mori, R. Felski ve A. Anderson'dan *Karakter-Edebiyat Çalışmalarında Üç Soruşturma*, David Punter'den *Metafor* ve Adam Kirsch'den *Küresel Roman: 21. Yüzyılda Dünyayı Yazmak* gibi eserleri dilimize kazandıran yayınevinin son çıkardığı kitaplardan biri de Rebecca Beasley imzalı *Modernist Şiirin Kuramcıları T.S. Eliot, T.E. Hulme, Ezra Pound* isimli çalışmadır.

Oxford Üniversitesi'nde profesör olarak çalışan Beasley, ağırlıklı olarak Anglo-Amerikan modernist şiiri üzerine çalışmıştır. İlk kitabı Cambridge Üniversitesi yayınlarından 2007'de çıkan *Ezra Pound and the Visual Culture of Modernism*'dir. Türkçeye Serkan Doğan tarafından çevrilen *Modernist Şiirin Kuramcıları* da aynı yıl Routledge Critical Thinkers serisi için sipariş üzerine yayımlanmıştır. Beasley son dönemde daha çok Rus kültürünün İngiliz modernizmi üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. 2020'de Oxford Üniversitesi yayınlarından çıkan *Russomania: Russian Culture and the Creation of British Modernism* başlıklı çalışması, Rusya'nın İngiliz kültürel inşasının modernizmin belirleyici sorularını beslediğini ve aynı zamanda yeniden biçimlendirdiğini savunmaktadır. Beasley, bu çalışmasıyla British Association for Slavonic and East European Studies Women's Forum Ödülü'nü kazanmıştır.¹

Modernist Şiirin Kuramcıları, Routledge Critical Thinkers serisinin bir parçasıdır. Kırk beş kitaplık bu seride yer alan çalışmalar oldukça dikkat çekicidir. Seri; Karl

* Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir (Türkiye). E-posta: depedeniz@gmail.com / ORCID ID: 0000-0003-3183-4617

¹ <https://www.english.ox.ac.uk/people/dr-rebecca-beasley>

Marx, Gadamer, Mikhail Bakhtin, Heidegger, Agamben, Sartre, Freud, Baudrillard, Edward Said, Hannah Arendt, Adorno, Althusser, Lacan, Roland Barthes, Simone de Beauvoir, Zizek, Julia Kristeva, Nietzsche, Derrida, Foucault, Paul Ricoeur, Judith Butler, Deleuze, Paul de Man ve Fredric Jameson gibi isimler hakkında spesifik çalışmalar ile birlikte *Modernist Şiirin Kuramcıları* (Rebecca Beasley), *Modernist Romanın Kuramcıları* (Deborah Parsons), *Romanın Amerikan Kuramcıları* (Peter Rawlings), *Siberkültür Kuramcıları* (David Bell), *Feminist Film Kuramcıları* (Shohini Chaudhuri) gibi teori çalışmalarından oluşmaktadır.

Vakıfbank Kültür Yayınları'nın yayımladığı eser, bir bilgilendirme notundan sonra, orijinal metindeki gibi "Seri Editörünün Önsözü" ile başlar. Bu önsöz, imzasızdır ve kitap hakkında değil sadece seri hakkında bilgi vermektedir. Editörün iddiası, serideki her bir kitabın "bu kilit isimlerin temel fikirlerini açıklayarak, bu fikirleri bir bağlama yerleştirerek ve belki de en önemlisi, bu düşünürün neden kayda değer bulunduğunu göstererek" orijinal metinlere yaklaşabilmek için okuru donatmaktadır (s.9).

Rebecca Beasley, çalışmasına önce "Neden Eliot, Hulme ve Pound?" sorusunun cevabını verdiği bir girişle başlar. Bu üç ismin "geleneksel şiir biçimlerinin ve temalarının artık modern dünyanın deneyimini kapsayamayacağını savunarak Anglo-Amerikan şiirinde bir devrim gerçekleştirdi[ğini]" söyler. Ancak Beasley'e göre "bu şiirleri asıl önemli yapan şey, sadece onların politik deneyleri değildir. Eliot, Hulme ve Pound'un düşünme tarzı, bizim miras almış olduğumuz modernizmin şekillenmesinden büyük ölçüde sorumludur" (s.21). Araştırmacı, "son derece etkili bir edebî değerler sistemi" kuran bu üç isme odaklanır ve kitabının "bu değerlerin oluşma sürecinin izini sürece[ğini]" söyler (s.22). Aynı zamanda şu kışkırtıcı soruları da sorarak, okuru düşünmeye davet eder: "Bir kimsenin siyasi görüşlerini ayıplarken, diğer yandan aynı kişinin şiirlerine hayranlık duyulabilir mi? Şiirsel olan ile siyasi olan arasında nasıl bir çizgi çekilebilir?" (s.23).

Beasley, bu bölüme bahsi geçen üç ismin kariyerleri hakkında bilgi vererek devam eder. Daha sonra "Düşünsel Geçişler" alt başlığında söz konusu şairlerin düşünsel ortallıkları ve farkları üzerinde durur. Yazısını, kitabın amacı ve içeriği hakkında genel bir bilgi vererek noktalar. Eliot, Hulme ve Pound'u hem eleştirel düşünür hem şair olarak inceleme amacında olan kitap, tarih sırasına göre bölümlenmiş ve "şairlerin düşünceleri ile şiirsel uygulamalarının gelişiminin izini sür[mektedir]" (s.42).

Modernist Şiirin Kuramcıları, "Temel Fikirler" ana başlığı altında altı bölümden oluşmaktadır: Modernizmin Kökenleri, Felsefi Ayrıntılar: İmge ve Nesnel Karşılık, Demokrasi Karşıtlığı: Erken Modernizmin Siyaseti, Tarih ve Gelenek, Birinci Dünya Savaşı ve Uzun Şiir, Modernizm ve İdeal Toplum. İlk bölüm modernizm kavramını ve modern bir şairin ne demek olduğunu tartışırken, ikinci bölüm felsefi bir arka plan oluşturmayı amaçlamaktadır. Üçüncü bölüm, bu üç şairin savaş öncesi ve savaş sırasındaki siyasi fikirleri ile şiirlerinin ilişkisini odağına alır. Dördüncü bölüm tarih ve geleneği ele alırken beşinci bölüm modernizm üzerinden şiirlere odaklanır. Son bölümün konusu ise şiirlerin toplumsal eleştiri bağlamında ele alınmasıdır.

Beasley, çalışmasını "Eliot, Hulme ve Pound'dan Sonra" başlıklı bir bölüm ile sonlandırır. Bu bölüm, bu üç şairden "sonra gelen şairlerin onların çalışmaları için yaptıkları yorumlar ve sonrasında ise meydana getirilmesinde yardımcı oldukları modernizm alanındaki değişiklikleri ve son olarak ise bir çalışma konusu olarak

İngiliz Edebiyatında süregelen etkilerini” (s.181) incelemeye ayrılmıştır ve üç alt başlıktan oluşur: “Modernist Şiir”, “Modernizm Karşıtlığı ve Yeni Modernizmler”, “Nasıl Okumalı?” Yazar, kitabın sonuna bir de detaylı bir “İleri Okumalar” listesi eklemiştir.

Rebecca Beasley’in on yedi yıl sonra Türkçeye kazandırılan bu çalışması, Modern Türk Edebiyatı araştırmalarının edebiyat kuramlarında batıyı hep bir iki adım geriden takip eden kaderinin bir parçası olsa da bilhassa Pound’un son dönemde tekrar gündeme gelmesi ve bir yandan da modernizmin güncelliğini asla kaybetmemesi sebebiyle hâlâ dikkate değer bir eser olarak anılabilir. Ayrıca giriş niteliğindeki kitapların aynı zamanda akademik ve zengin bir içeriğe sahip olabileceğini göstermesi açısından da *Modernist Şiirin Kuramcıları*’nı kıymetli bir örnek olarak göstermek mümkündür.

